

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobce: **N.D.V.**, narozený dne ...
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem ...
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2019, č. j. MV-117789-4/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 22. 8. 2018, č. j. OAM-20559-38/DP-2017, jímž byla podle výroku I. dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 1 písm. b) a podle výroku II. dle § 44a odst. 3, v návaznosti na § 35 odst. 3, v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zamítnuta jeho žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná.

II.

Žaloba

2. Žalobce předně nesouhlasil s argumentací žalované, již odůvodnila zamítnutí jeho žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR. Dle jeho názoru žalovaná naprosto nesprávným a konkrétní situaci nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem a zatížila tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností. Dále žalobce v podané žalobě namítal, že správní orgán nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, respektive, že správní orgán skutečnosti, které ze spisu vyplývají, vyložil nesprávným způsobem a dovodil nesprávné a zavádějící závěry. Napadené rozhodnutí je tedy v rozporu se zásadou materiální pravdy.
3. Žalobce správnímu orgánu doložil řadu dokumentů dokládajících, že se na území ČR věnuje podnikání a že plní veškeré své zákonné povinnosti s tím související. Podle žalobce není pochyb o tom, že splnil veškeré formální předpoklady pro výkon podnikání. Žalovaná však měla za to, že z materiálního hlediska nelze jeho činnost považovat za výkon podnikání, ale za závislou práci, s čímž zásadně nesouhlasil.
4. Dále žalobce poukazoval na skutečnost, že s ním byl v rámci správního řízení proveden výslech a nic z toho, co žalobce při něm uvedl, nenásvědčuje tomu, že by nepodnikal. Jeho odpovědi byly logické a věrohodné. Z jeho výpovědi jednoznačně vyplývá, že činnost, kterou vykonává nelze podřadit pod závislou činnost, ale že se žalobce věnuje podnikání. Žalobce měl v této souvislosti za to, že skutečnosti, které během výslechu uvedl, byly správním orgánem vykládány účelově v jeho neprospěch. Konstatoval, že je OSVČ, samostatným drobným podnikatelem. V současné době má pouze jednoho obchodního partnera, se kterým spolupracuje na základě uzavřené smlouvy o dílo. Je mu vytýkáno, že jeho činnost postrádá prvky samostatnosti a že naopak vykazuje znaky podřízenosti a nadřízenosti. K tomu uvedl, že skutečnost, že jedním ze znaků podnikání je samostatnost nelze vykládat tak, že podnikatel nemá vůči nikomu žádné povinnosti, nebo že by, nemusel dodržovat přijaté závazky. Žalobce se společností BONTU Invest s.r.o. spolupracuje na základě uzavřené smlouvy o dílo, je tak vázán touto smlouvou a samozřejmě ustanoveními občanského zákoníku a ostatních právních předpisů. Žalobce se samozřejmě snaží svému obchodnímu partnerovi vycházet vstříc a objednaná díla dodávat v objednaném množství, kvalitě a lhůtě, jedná se však o výsledek vzájemné dohody, nikoliv o direktivní příkazy zaměstnavatele svému zaměstnanci. Zároveň mu nesvědčí žádná z výhod, kterou požívají zaměstnanci podle zákoníku práce. Sám si zajišťuje veškeré

administrativní záležitosti související s výkonem jeho povolání, nemá nárok na dovolenou, není chráněn zákonnou výpovědní dobou atp. Skenovací zařízení v areálu, kde žalobce podniká, nekontroluje jeho docházku, ale zajišťuje bezpečnost v objektu. Žalobce samozřejmě svým obchodním partnerům oznamuje, pokud bude delší dobu v zahraničí, nejedná se však o žádost, kterou by potřeboval schválit, ale základní lidskou slušnost, která se dá očekávat. Je také pochopitelné, že se s obchodními partnery předem domlouvá na konkrétní podobě díla, které má dodat a na časovém horizontu, během kterého dílo dodá. Jako zhotovitel odpovídá za vady díla, a je proto logické, že v případě, že dílo není dodáno bez vad, nedostane za něj odměnu.

5. Žalobce také namítal, že správní orgán dovozuje svoje závěry pouze z jednoho jediného výsledku. V této souvislosti poukazoval na rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j: MV-76243-6/SO-2016. V tomto skutkově téměř totožném případě zaujala Komise následující stanovisko: „Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb. postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Komise shledala, že v posuzovaném případě správní orgán I. stupně nedostatečně ujistil skutkový stav věci, když konstatoval, že účastník řízení nepodniká, vykonává závislou práci, a tudíž neplní účel povoleného pobytu podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Jediným důkazem zde byl výslech účastníka řízení, přičemž podle § 103 písm. s) zákona č. 326/1999 Sb. je cizinec povinen na požádání prokázat provozování živnosti. Důkazní břemeno je tedy na straně účastníka řízení, správní orgán I. stupně však takovou výzvu účastníku řízení neučinil.“ V citovaném rozhodnutí se dále uvádí: „Z výše uvedeného je zřejmé, že správní orgán I. stupně učinil v posuzovaném případě závěr týkající se činnosti účastníka řízení toliko na popisu činnosti účastníka řízení, který poskytl při výslechu a který správní orgán I. stupně učinil, aniž by mu byly známy bližší okolnosti právních vztahů, které při činnosti účastníka řízení pro lom Horní Dvorce vznikaly mezi ním a tímto subjektem. Odpovědi účastníka řízení na dotazy správního orgánu I. stupně při výslechu byly obecné, konkrétních právních vztahů se nedotýkaly. Správní spis tedy neobsahuje žádný podklad, z něhož by bylo možno spolehlivě dovodit, že mezi zadavateli konkrétních prací a účastníkem řízení vznikaly právní vztahy, v jejichž rámci fakticky docházelo k realizaci závislé práce v pracovněprávním vztahu.“
6. Žalobce navíc k prokázání nelegálního zaměstnávání poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, který definuje institut závislé práce. Dále žalobce odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 30 A 18/2014-80 ze dne 28. 11. 2014, a to v souvislosti s prokázáním výkonu nelegální práce na základě provedeného jediného výsledku a jeho způsobilosti prokázat nelegální zaměstnávání. Podle žalobce nelze s ohledem na výše zmíněná rozhodnutí a jejich závěry objektivně dovozovat výkon závislé, resp. nelegální práce na základě jediného výsledku, zejména s odkazem na nároky dokazování, a to soustavnost výkonu práce, výkon práce pro zaměstnavatele a podle jeho pokynů a z tohoto důvodu pokládá žalobce napadané rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
7. Dané má bezpochyby přesah i na ustanovení § 3 správního řádu, neboť s ohledem na jazykovou bariéru nemůže správní orgán podložit své závěry o výkonu nelegální práce pouze z výsledku žalobce, jak však v rozporu se zmiňovaným § 3 správního řádu učinil. To že správní orgán tvrdí, že má tuto skutečnost za prokázanou ještě neznamena, že skutkový stav byl skutečně zjištěn nad vší pochybnost.
8. Žalobce trval na tom, že posouzení, zda se jedná o podnikání, či závislou činnost je předmětem předběžné otázky ve smyslu § 57 správního řádu, avšak řízení o ní neproběhlo

a ani nebylo správní orgánem nijak iniciováno. Žalobce namítal, že je nepřípustné, aby celé rozhodnutí správního orgánu bylo postaveno na jeho spekulacích, což samozřejmě odporuje zásadě o zjištění skutkového stavu, tak aby o něm nebyly důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.

9. Z důvodu jazykové bariéry a absence dokonalé znalosti české právní terminologie pak není možné výroky žalobce z protokolu o výsledku brát doslovně a jako jediný podklad pro posouzení výkonu podnikání, resp. závislé činnosti. Žalobce tedy namítá nejen neoprávněnost správního orgánu posuzovat tuto otázku, ale také nedostatečně zjištěný skutkový stav, na základě kterého toto posouzení, k němuž je dle jejího názoru nepřislušný, staví. Žalobce považoval tento postup správního orgánu za postup v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu, tedy za uzurpování pravomoci, která správnímu orgánu nebyla svěřena a dále za postup v rozporu s § 3 správního řádu, neboť skutkový stav pro tvrzené závěry správního orgánu není dostatečně zjištěn. Žalobce nad rámec výše uvedeného poukazoval na § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu, který výslovně vylučuje z možnosti správního orgánu vytvořit si o určité záležitosti úsudek, úsudek o tom, zda byl spáchán správní delikt. Vzhledem k tomu, že výkon nelegální práce je správním deliktem, jak správní orgán sám v odůvodnění svého rozhodnutí přiznává, správnímu orgánu nenáleží pravomoc rozhodnout o tom, zda ke spáchání deliktu došlo či nikoliv. Vzhledem k tomu, že celé odůvodnění rozhodnutí správního orgánu stojí právě na tvrzení, že se žalobce dopustil výkonu nelegální práce, k čemuž však neměl správní orgán pravomoc, je dle jeho názoru toto rozhodnutí naprosto nezákonné a nepřezkoumatelné.
10. Žalobce dále opětovně poukazoval na skutečnost, že se nejen chová jako živnostník a vykonává podnikatelskou činnost, ale také živnostníkem je, a to jak po materiální, tak formální stránce. Správní orgán se však snaží v rámci svého rozhodnutí tvrdit opak, a sice že činnost, kterou žalobce vykonává, není podnikáním, nýbrž výkonem závislé, resp. nelegální práce. Správní orgán toto své tvrzení následně dlouze odůvodňuje, avšak značně tendenčně a s nesprávnou argumentací, která odporuje právnímu rámci dané problematiky. Účastník řízení přitom samostatně na vlastní účet a odpovědnost vykonává výdělečnou činnost, činí tak soustavně a za účelem dosažení zisku, kterého dle daňových přiznání také dosahuje. Samostatnost činnosti je u žalobce zjevně dána tím, že má zakázku na konkrétní činnost a tuto pak vykonává.
11. Co se týče údajného nevykonávání práce na vlastní odpovědnost, tvrzení správního orgánu jsou v tomto bodě podle žalobce naprosto nepřezkoumatelná. Žalobce nepracuje v pracovním poměru, nýbrž smluvně jako živnostník. Za této situace pochopitelně nese za svou činnost odpovědnost, tak jak stanovuje zákon. Z odůvodnění správního orgánu de facto vyplývá, že pokud žalobce nenese odpovědnost za celý prostor, ve kterém vykonává svou činnost v tomto případě, nelze hovořit o činnosti na vlastní odpovědnost. Žalobce pouze odpovídá za svou činnost a případné důsledky z jeho práce plynoucí, což je ovšem zcela v souladu se zákonem. Dle argumentace správního orgánu by poté žádný drobný živnostník nemohl být podnikatelem, neboť nevykonává činnost na vlastní odpovědnost ve smyslu odůvodnění správního orgánu. Žalobce tedy zcela jednoznačně plní účel povoleného pobytu.
12. Žalobce dále namítal porušení § 89 a § 68 odst. 3 správního řádu, které spatřuje v naprostém ignorování námitek žalobce proti úvahám správního orgánu prvního stupně ohledně přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalovaným. Žalovaná pouze odkázala na odůvodnění přiměřenosti rozhodnutí obsažené na stranách 5 a 6

rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, čímž toto odůvodnění aprobovala, avšak nijak se nezabývala, v rozporu s výše uvedenými ustanoveními zákona, námitkami, které proti tomuto odůvodnění vznesl žalobce, a na kterých i nadále trvá. Žalobce byl tedy toho názoru, že přestože ve svém odůvodnění věnuje správní orgán prvního stupně posouzení přiměřenosti na první pohled dostatek prostoru, obsahově však přiměřenost dopadu rozhodnutí naprosto nedostatečně odůvodnil. Podle žalobce zněn § 174a zákona o pobytu cizinců nabízí onen minimální výčet okruhů, jimiž se správní orgán musí ve svém meritorním rozhodnutí vypořádat. V této souvislosti pak žalobce znovu připomněl § 3 správního řádu.

13. Stejně tak žalobce nesouhlasil se závěry správního orgánu, že nemůže dojít k nepřiměřenému zásahu, pokud napadeným rozhodnutím pouze dochází k neprodloužení povolení k pobytu, nikoliv k zákazu pobytu. Správnímu orgánu jistě musí být známa problematická situace kolem tzv. Visa pointu, lhůt, které Ministerstvo vnitra má pro vyřízení případných žádosti o pobyt a následně fakt, že Ministerstvo vnitra téměř ve všech případech tyto lhůty není schopno dodržet a ochrana účastníků řízení proti nečinnosti je často neúčinná s ohledem na přehlčení jak Ministerstva vnitra, tak soudů. Žalobce je ztrátou povolení k dlouhodobému nucen vycestovat do země původu a vzhledem k výše uvedenému je velmi pravděpodobné, že toto vycestování bude dlouhodobého charakteru, což může a bezpochyby bude mít značné důsledky na jeho sociální vazby v České republice, a především na jeho ekonomické aktivity na území republiky. V situaci, kdy je tedy správní orgán povinen postupovat dle § 3 správního řádu, je jeho povinností, aby se minimálně pokusil o to, že účastníka řízení buďto vyslechne k problematice faktorů uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců, nebo ji jakýmkoliv jiným způsobem vyzve k tomu, aby se k předmětné problematice vyjádřil, případně se uvedené náležitosti pokusil zjistit sám jiným způsobem. Pokud však meritorní rozhodnutí správního orgánu obsahuje pouze omezenou úvahu o přiměřenosti dopadů rozhodnutí, případně úvahu postavenou na domněnkách a nesprávných závěrech správního orgánu, tedy v rozporu s požadavky § 174a zákona o pobytu cizinců (jak je tomu v tomto případě), jedná se o porušení nejen tohoto ustanovení zákona, ale také § 3 správního řádu, jelikož nelze ani v nadsázce hovořit o tom, že se správní orgán pokusil zjistit skutečný stav věci, mající vazbu na § 174a zákona o pobytu cizinců. Rovněž správní orgán tím, že se v odůvodnění rozhodnutí s touto nepřiměřeností nevypořádal, jednal také v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.
14. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

15. Ve svém vyjádření žalovaná uvedla, že námitky uváděné v podané žalobě jsou shodné s námitkami uvedenými v odvolání. S ohledem na to odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém byly předmětné námitky řádně vypořádány.
16. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

17. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

V.

Posouzení věci soudem

18. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

19. Žaloba je nedůvodná.
20. Dle § 44a odst. 3 věta druhá ve spojení s § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nelze dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza podle § 37 zákona. Podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zruší ministerstvo platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec neplní účel, pro který bylo vízum uděleno. Podle § 37 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zruší ministerstvo platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza - při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
21. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 31. 7. 2017 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Žalobce pobýval na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání od 25. 8. 2008, poslední pobytové oprávnění bylo uděleno na dobu od 24. 8. 2015 do 23. 8. 2017. Prvostupňový orgán vyzval žalobce prokázání provozování podnikání. Fakturami vystavenými žalobcem firmě BONTU Invest s. r. o. bylo prokázáno, že žalobce této firmě účtoval poskytování technických služeb u firmy GEMTEK CZ s. r. o. v každém jednotlivém kalendářním měsíci v různých částkách, když od účtované částky byly odečítány položky označené jako pronájem prostor, ubytování, dobrovolný fond a pračka. Součástí spisu byly i objednávky a předávací protokoly mezi žalobcem a BONTU Invest s. r. o., dále smlouva o podnájmu nebytových prostor a pracovních prostředků (část výrobních prostor na adrese Chebská 555/7 v Plzni, pracovní nástroje, strojní zařízení a pracovní pomůcky, to vše nijak nekonkretizováno) a smlouva o dílo na montážní a kompletační práce upřesněné ústní dohodou.
22. Dne 20. 9. 2017 byl žalobce prvostupňovým orgánem za účasti tlumočníka vyslechnut a uvedl, že od 24. 8. 2015 do 23. 8. 2017 poskytoval technické služby v areálu Gemtek pro společnost Bontu, zvolil si pravidelnou pracovní dobu od 6 do 18 hodin od pondělí do pátku. Vzdálení z pracoviště žalobce nemusel nikomu hlásit, jeho docházka je monitorována otiskem prstu. Náplní práce žalobce bylo kompletování wifi zařízení. Po příchodu do práce žalobce dostane součástky potřebné pro práci a on je použije pro montáž. Když má žalobce práci hotovou, předá ji jednomu z Vietnamců a oni ji zkontrolují. Žalobce pracuje u stolu, který má společně s pájkou a pracovním oděvem pronajatý od společnosti Bontu, své pomůcky ani oděv žalobce při práci nepoužívá. Součástky a cín žalobci dává Vietnamec z Bontu. Žalobce uvedl, že pro Bontu pracuje v Gemteku na základě smlouvy o dílo, sám od sebe jinou práci dělat nemůže, pokud by chtěl pro Bontu dělat něco jiného, musel by uzavřít jinou smlouvu o dílo. Sám se rozhodnout nemůže, co bude dělat v Gemteku pro Bontu, je vázán smlouvou o dílo. Vietnamec z Bontu každý den napíše počet zhotovených součástek a jednou za měsíc mu

Bontu vystaví fakturu na jeho jméno a pošle mu peníze na účet. Na faktuře mu Bontu odečítá nájem za stůl, pracovní pomůcky a oděv a nájemné za bydlení. Sociální a zdravotní pojištění si platí sám. Faktury od Bontu dává jednou ročně Vietnamci, který mu dělá účetnictví. Jiné faktury než od Bontu do účetnictví nedává. Jiné výdaje související s podnikáním než od Bontu nemá. V Gemteku pracuje hodně Vietnamců, asi 50, všichni dělají podobné práce jako žalobce, montují ze součástek výrobky. Žalobce dodal, že jeho manželka a děti žijí ve Vietnamu, na území ČR žádné rodinné příslušníky nemá a žádné závažné překážky mu nebrání ve vycestování do Vietnamu. Žalobce výslech ukončil tím, že chce dále pracovat v ČR a finančně podporovat rodinu.

23. Dne 7. 3. 2018 byl žalobce prvoinstančním orgánem za přítomnosti tlumočníka znovu vyslechnut a uvedl, že v Gemteku žalobce asi čtyři roky dělá výlučně STB Blue Ray (wifi přístroje). Žalobce má každý rok uzavřenu smlouvu o dílo s firmou Bontu, která má v areálu Gemteku pronajaté nebytové prostory a žalobce má od Bontu v pronájmu část nebytových prostor. Vstupuje-li žalobce do budovy Gemteku, stejně jako když odchází, přikládá ukazovák na čtečku otisků a potom může jít ke svému pracovnímu místu. V areálu Gemteku má od Bontu pronajatý jeden pracovní stůl, židli, pájku a pracovní oděv. Po příchodu mu zástupce Bontu přidělí zakázku, dodá mu materiál a součástky a žalobce, až má zakázku hotovou, předá ji zástupci Bontu, přičemž za svou práci si musí žalobce ručit sám. Na konci kalendářního měsíce žalobce uzavře s Bontu objednávku na počet kusů, které má žalobce zhotovit další měsíc, počet kusů je závazný, ale není stanoveno, za jak dlouho zakázku musí žalobce splnit, je to ohraničeno pouze kalendářním měsícem. Žalobce dělá jen to, co je v objednávce. Krátkodobou nepřítomnost žalobce nehlásí, dlouhodobou musí hlásit zástupci Bontu a dohodnout s ním snížení dohodnuté zakázky na měsíc. Od Bontu nemá nárok na dovolenou ani nemocenskou. Žalobce je placen od počtu zhotovených kusů, v objednávce je cena za kus a celková cena za celou zakázku za kalendářní měsíc. Žalobce požádal Bontu, aby jeho jménem za něj vystavovala faktury za zhotovenou zakázku a Bontu mu na základě nich pošle peníze na účet s odečtem částky za ubytování a pronájem pracovního místa. Fakturu dostává od Bontu a předává ji kamarádovi, který mu zpracovává daňové přiznání sestavované za rok 2016 i 2017 jen z faktur Bontu.
24. Žalobce se následně seznámil s podklady pro rozhodnutí, avšak přestože to avizoval, nijak se k nim nevyjádřil.
25. Prvostupňový správní orgán své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce neplní účel povoleného dlouhodobého pobytu a že byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území. Prvoinstanční orgán své rozhodnutí opřel o závěr, že žalobcova činnost ve firmě BONTU Invest s.r.o. od roku 2014 do 7. 3. 2018 tak, jak ji popsal v rámci výslechů, není podnikáním a jde o nelegální práci, neboť žalobce tuto činnost sice vykonává osobně a za účelem dosažení zisku, ale nikoliv samostatně a na vlastní odpovědnost. Správní orgán I. stupně žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu tedy zamítl, neboť žalobce neplní účel povoleného dlouhodobého pobytu a byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území spočívající v nelegální práci žalobce.
26. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolání, kde uplatnil obdobné námitky jako v žalobě, a to, že správní orgán opřel své skutkové závěry toliko o jediný výslech žalobce, z něhož tyto závěry nevyplývají (výpověď žalobce nelze brát doslovně z důvodu jazykové bariéry a absence dokonalé znalosti české právní terminologie), když opačný skutkový závěr byl prokázán smlouvami o dílo, fakturami, daňovými přiznáními a

placením pojištění. Žalobce namítl, že svou nepřítomnost svým obchodním partnerům oznamuje z důvodu slušnosti a nejde o žádost podléhající schválení, a je též pochopitelné, že se s obchodními partnery domlouvá na konkrétní podobě díla, které má dodat. Posouzení otázky, zda se jedná o podnikání či závislou činnost, je podle žalobce předmětem předběžné otázky ve smyslu § 57 správního řádu, kterou správní orgán nebyl oprávněn posuzovat.

27. Žalovaná odůvodnila napadené rozhodnutí tím, že správný skutkový závěr o neplnění účelu pobytu a výkonu nelegální práce byl opřen o oba výsledky žalobce (20. 9. 2017 a 7. 3. 2019), když zápis žalobce do živnostenského rejstříku byl toliko formální. Žalovaná s odkazem na rozhodnutí Krajského soudu v Brně čj. 29 A 97/2015-88 ze dne 26. 6. 2017 uvedla, že správní orgány charakter výdělečné činnosti žalobce posuzovat směly.
28. Prvním žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. byla námitka žalobce, že ve správním řízení nebyl řádně zjištěn skutkový stav, protože zjištění o závislém charakteru práce žalobce nemá oporu v provedeném dokazování a má vyplývat pouze z jednoho jediného výsledku žalobce, navíc v situaci jazykové bariéry a absence dokonalé znalosti české právní terminologie. Podle žalobce závěr o závislém charakteru jeho práce vyvrací smlouvy o dílo, faktury, daňová přiznání a podnájemní smlouvy a skutečnost, že žalobce má živnostenské oprávnění, platí daně a odvádí zákonné odvody na veškerá pojištění. Žalobce tvrdil, že výpověď žalobce závislou práci neprokazuje, žalobcův postup, kdy má jen jednoho smluvního partnera, zákon nezakazuje, a tento smluvní partner mu nic nepřikazuje, nýbrž jde o výsledek vzájemné dohody. Skenovací zařízení v objektu zajišťuje bezpečnost a nikoli kontrolu docházky. Důvodem oznámení žalobce ohledně jeho delší nepřítomnosti je slušnost, nikoli žádost podléhající schválení. Žalobce se domlouvá s obchodními partnery předem na konkrétní podobě díla a odpovídá za jeho vady. Žalobce namítl, že k posouzení otázky nelegální práce neměly správní orgány ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu pravomoc.
29. Tyto žalobní námitky nejsou důvodné.
30. Účelem pobytu, o jehož prodloužení žalobce žádal, bylo podnikání. Plnění účelu pobytu je jednou z podmínek nutných pro prodloužení povolení pobytu cizince na území ČR. Pokud cizinec účel, pro který mu bylo povolení uděleno, neplní, nebo existuje-li jiná závažná překážka pobytu cizince na území, nelze pobyt prodloužit. Účel pobytu musí být naplněn skutečně, nikoli pouze formálně.
31. Prvoinstanční správní orgán postupoval tedy správně, pokud zkoumal, zda žalobce plní účel svého pobytu. Závěr učiněný správními orgány z obou výpovědí žalobce o neplnění účelu pobytu a výkonu nelegální práce odpovídá provedenému dokazování, když se správní orgány vypořádaly se všemi důkazy a srozumitelně a přesvědčivě vysvětlily, proč a k jakým závěrům dospěly. V tomto směru jsou úvahy správních orgánů logické a srozumitelně podané a soud se s nimi plně ztotožňuje a odkazuje na ně.
32. Soud se ztotožňuje s vyhodnocením dokazování provedeného ve správním řízení, že žalobce účel pobytu (podnikání) neplnil, neboť vykonával činnost závislou. Vzhledem k tomu, že se v daném řízení jedná o řízení o žádosti žalobce, bylo žalobcovou povinností tvrdit všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí věci, přičemž nelze klást k tíži správním orgánům, že ze dvou výpovědí žalobce při rozhodování věci samé vycházely. I kdyby bylo možno připustit, že v průběhu výsledku, kdy bylo tlumočeno z vietnamského do českého jazyka, nemuselo vždy dojít k použití adekvátní české právní terminologie, jak

tvrdí žalobce, v posuzované věci žalobce vypovídal dvakrát a obě výpovědi se v podstatných prvcích rozhodných pro závěr o nelegální práci naprosto shodují, tudíž argumentace žalobce neznalostí jazyka či terminologie je lichá.

33. Pro posouzení charakteru výdělečné činnosti žalobce byly rozhodující následující skutečnosti vyplývající z výpovědi žalobce svědčící o nelegální práci: Žalobce měl pravidelnou pracovní dobu od 6 do 18 hodin od pondělí do pátku (výpověď dne 20. 9. 2017). Dlouhodobou nepřítomnost musel žalobce hlásit zástupci Bontu a dohodnout s ním snížení dohodnuté zakázky na měsíc (výpověď 7. 3. 2018). Docházka žalobce byla monitorována otiskem jeho prstu (výpověď dne 20. 9. 2017 a shodně dne 7. 3. 2018). Žalobcův pracovní den probíhal tak, že po příchodu do práce dostal součástky potřebné pro práci, zhotovené výrobky na konci pracovní směny odevzdal (výpověď dne 20. 9. 2017 a shodně dne 7. 3. 2018). Žalobce si nezajišťoval ani místo k práci, ani pracovní nástroje, ani pracovní oděv, to vše mu poskytla firma Bontu (výpověď dne 20. 9. 2017 a shodně 7. 3. 2018). Žalobce sám od sebe jinou práci dělat nemohl, sám se rozhodnout nemohl, co bude dělat v Gemteku pro Bontu, byl „vázán smlouvou o dílo“ (výpověď dne 20. 9. 2017). Žalobce si sám nevystavoval faktury - přestože byly vystaveny jeho jménem, vystavoval je Bontu, na faktuře mu Bontu odečítal nájem za stůl, pracovní pomůcky a oděv a nájemné za bydlení (výpověď dne 20. 9. 2017 a shodně 7. 3. 2018). Žalobce jiné smluvní partnery než Bontu neměl (výpověď dne 20. 9. 2017 a shodně 7. 3. 2018).
34. Soud přisvědčuje žalobci, že zákon nezakazuje podnikateli mít jednoho smluvního partnera, avšak správní orgány neopřely závěr o nelegální práci žalobce pouze o tento fakt, jak je výše uvedeno. Pokud žalobce tvrdil, že smluvní partner mu nic nepřikazoval, nýbrž šlo o výsledek vzájemné dohody, pak toto vyvrací výpovědi žalobce, v nichž, jak je výše uvedeno, vypověděl, že měl pravidelnou pracovní dobu, dlouhodobou nepřítomnost musel žalobce hlásit, jeho docházka žalobce byla monitorována a že sám od sebe jinou práci dělat nemohl, sám se rozhodnout nemohl, co bude dělat v Gemteku pro Bontu, protože byl vázán smlouvou o dílo. Ostatně samostatný výkon činnosti žalobcem vylučuje i žalobcem popsaná praxe, že jím vystavované faktury zhotovovala firma Bontu. Pokud jde o námitku, že skenovací zařízení v objektu zajišťovalo bezpečnost a nikoli kontrolu docházky, pak žádná tvrzení v tomto směru žalobce v průběhu celého správního řízení nenabídl a jeho výpovědi prokazují opak. V rozporu s výpověďmi žalobce je i jeho námitka, že důvodem oznámení žalobce ohledně jeho delší nepřítomnosti je slušnost, nikoli žádost podléhající schválení. Žalobcovo tvrzení v žalobě, že odpovídal za vady jím zhotovených výrobků, z jeho strany ve správním řízení nezaznělo, a navíc závěr o nelegální práci není s to vyvrátit, protože i zaměstnanec odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobí podle § 250 a násl. zákoníku práce, proto toto není rozlišovacím kritériem pro posouzení charakteru výdělečné činnosti.
35. Správní orgány tedy dostatečně podložily závěr, že stěžovatel neplnil účel povoleného pobytu (podnikání), neboť z jeho opakovaných vlastních výpovědí vyplynulo, že samostatnou výdělečnou činnost nevykonával a jeho činnost vykazovala znaky nelegální práce. Činnost vykonávaná žalobcem nevykazuje znaky podnikání, mj. z důvodu, že není vykonávána zcela nezávisle, tzn. pod vlastním jménem, a s vlastní odpovědností, ale naopak podle pokynů toho, kdo odměnu za vykonanou práci vyplácel. V protokolech o výpovědích žalobce přitom žalobce byl poučen o povinnosti vypovídat pravdu, protokol podepsal a stvrdil tak svůj souhlas s jeho obsahem.
36. Podle žalobce závěr o závislém charakteru jeho práce vyvrací smlouvy o dílo, faktury,

daňová přiznání a podnájemní smlouvy a skutečnost, že žalobce má živnostenské oprávnění, platí daně a odvádí zákonné odvody na veškerá pojištění. Pro posouzení věci však nebylo rozhodné, jak žalobce svou výdělečnou aktivitu označoval či formálně vykazoval, ale co bylo její podstatou. Soud v tomto směru odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, čj. 7 As 82/2011-81, z něhož vyplývá, že *„účelem pobytu zcela jistě zákonodárce nemínil pouze formální zapsání se do příslušných rejstříků, aniž by podnikatelská činnost byla fakticky na území České republiky vykonávána, neboť by tak došlo k obcházení smyslu a pravidel zákona. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem, a tyto činnosti musí být skutečně na území České republiky vykonávány.“*

37. Prvoinstanční správní orgán se v rozhodnutí podrobně zabýval znaky podnikání i nelegální práce a dostatečně popsal, z jakých důvodů nebylo možno označit žalobcovu činnost za podnikání a proč šlo o nelegální práci. Se závěry prvoinstančního správního orgánu stran neplnění účelu pobytu žalobcem se ztotožnila i žalovaná a ztotožňuje se s nimi i soud.
38. Soud konstatuje, že prvoinstanční správní orgán v rámci řízení dostatečně zjistil skutkový stav a nepochybil, pokud vyšel ze skutečností, které žalobce o způsobu realizace své pracovní činnosti na území ČR vypověděl v rámci dvou výsledků, neboť není rozhodnějších skutečností než těch, které žalobce ke svému pracovnímu působení sám a opakovaně uváděl. Soud proto námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu neshledal důvodnou. Soud má za to, že správní orgány zjistily skutkový stav, o němž nevznikly důvodné pochybnosti, a provedené dokazování správně vyhodnotily ve smyslu § 3 a § 50 odst. 4 správního řádu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí splňuje požadavky na něj kladné v § 68 odst. 3 spr. ř. Žalobní námitka, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav, protože zjištění o závislém charakteru práce žalobce nemá oporu v provedeném dokazování a má vyplývat pouze z jednoho jediného výsledku žalobce, navíc v situaci jazykové bariéry a absence dokonalé znalosti české právní terminologie, je proto nedůvodná s tím, že, jak soud zdůrazňuje, šlo nikoli o jeden výsledek žalobce, ale i výsledky dva.
39. Nesouhlasil-li žalobce s tím, že správní orgány ve svých závěrech vycházely z jeho výsledku, lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/2017 - 27, kde se uvádí, že: *„Podle § 169 odst. 2 (poznámka zdejšího soudu: nyní § 169j) zákona o pobytu cizinců je správní orgán oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Výsledek účastníka řízení je tudíž zásadně přípustným důkazním prostředkem pro zjištění skutkového stavu věci. Zároveň je podstatné, že řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je řízením na žádost, v němž je účastník řízení povinen tvrdit správnímu orgánu všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci.“* Nelze proto klást správním orgánům k tíži, že ve svých skutkových zjištěních vycházely právě z toho, co při výsledku sám žalobce tvrdil a navíc opakovaně a konsistentně. Na účastníkovi řízení o žádosti totiž leží břemeno tvrzení a břemeno důkazní, kdy žalobce neposkytl svojí vlastní aktivitou v řízení více podkladů, na jejichž základě by správní orgán mohl o povaze činnosti žalobce rozhodovat.

40. Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. dubna 2017, č. j. 30A 116/2016-64, a dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. dubna 2018, č. j. 3 Azs 146/2017 - 48, platí, že „*Předmětem žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je posouzení, zda v daném případě neexistuje žádná zákonná překážka (ve smyslu § 37 zákona o pobytu cizinců), která by vyloučila možnost vyhovění žádosti. Jednou z takových možných překážek je neplnění účelu pobytu, pro který byl již dříve pobyt povolen. V posuzovaném případě je účelem pobytu stěžovatele jeho podnikání. V kontextu uvedeného bylo tedy nutno ze strany správního orgánu I. stupně posoudit, zda stěžovatel podniká. Jestliže bylo zjištěno, že výdělečná činnost stěžovatele nesplňovala znaky podnikání, nastala zde bez dalšího překážka vyhovění jeho žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a jako takovou ji bylo nutno zamítnout.*“
41. Soud ještě doplňuje odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. června 2018, čj. 2 Azs 373/2017 – 41, z něhož vyplývá ve vztahu k otázce, zda jednání cizince spočívající v neplnění účelu předchozího povoleného pobytu lze kvalifikovat jako „*jinou závažnou překážku pobytu cizince na území*“ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, dospěl k závěru, že neplnění účelu povoleného pobytu spočívajícího v podnikání – účasti v právnické osobě je jinou závažnou překážkou pobytu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, která brání prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu.
42. Pokud žalobce namítal, že k posouzení otázky nelegální práce neměly správní orgány ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu pravomoc, pak tato námitka je též nedůvodná. Žalovaná v napadeném rozhodnutí odkázala na rozsudek Krajského soudu v Brně čj. 29 A 97/2015-88 ze dne 26. 6. 2017 a konstatovala, že z něj vyplývá správnost postupu prvostupňového orgánu.
43. Soud se s tímto právním posouzením ztotožňuje a konstatuje, že k žádnému porušení § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu ze strany správního orgánu nedošlo. Správní orgány byly kompetentní učinit vlastní úsudek o závislé práci žalobce za situace, kdy k této otázce nebylo vydáno pravomocné rozhodnutí, protože nešlo o posouzení, zda žalobce spáchal správní delikt. Předmětem skutkového zjišťování správních orgánů nebyly otázky spáchání správního deliktu, ale otázka, zda žalobce plnil účel povoleného pobytu (podnikání) nebo ne, konkrétně zda žalobce vykonával závislou práci, což by neplněním povoleného účelu pobytu nepochybně bylo. Pokud správní orgány zjišťovaly a posuzovaly, zda ve vztahu k povolenému účelu pobytu (podnikání) žalobce vykonával závislou činnost nebo podnikal, plnily povinnosti kladené na ně zákonem o pobytu cizinců řádně a své kompetence nepřekročily. Odkaz žalované na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2017, č. j. 29 A 97/2015-88 je zcela příléhavý.
44. Soud popsanou právní argumentaci podporuje i odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 6 Azs 373/2018 – 30, ze dne 24. července 2019, podle něhož platí, že při posuzování otázky, zda cizinec plní účel povoleného pobytu, je správní orgán rozhodující ve věcech pobytu cizinců oprávněn sám hodnotit charakter vykonávané výdělečné činnosti cizince (podnikání vs. závislá práce) a činit si o této otázce vlastní úsudek. Z popsaného rozsudku vyplývá i závěr, že „*Bylo-li v této souvislosti v předcházejícím správním řízení zjištěno, že výdělečná činnost žalobce znaky podnikání nenaplňovala (přičemž tento závěr, ani s ním související konkrétní skutkové okolnosti, nebyly v řízení předmětem sporu), nastala zde bez dalšího překážka, která bránila žádosti stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání vyhovět, a jako taková tedy nutně musela vést k zamítnutí žádosti stěžovatele. V důsledku toho pak zároveň bylo*

nadbytečné provádět ze strany správního orgánu jakékoli další úkony a dokazování směřující k posouzení, zda se v případě faktické činnosti stěžovatele jednalo o závislou práci a zda byla vykonávána legálně či nelegálně.“

45. Druhým a posledním žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. byla námitka žalobce, že žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádala námitky žalobce proti úvahám prvoinstančního orgánu ohledně přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce uvedl, že žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze odkázala na strany 5 a 6 prvoinstančního rozhodnutí.
46. Podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. musí soud při přezkoumání rozhodnutí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumávat napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Soud se tedy zabýval tím, že zda tuto námitku uplatnil žalobce ve správním řízení a zjistil, že tomu tak nebylo. Žalobce v odvolání proti posouzení přiměřenosti v prvostupňovém rozhodnutí vůbec nebrojil. Jelikož žalobce takovou námitku v odvolacím řízení neuplatnil, žalovaná se s ní v napadeném rozhodnutí tudíž zabývat nemohla. Vzhledem k tomu nemůže být žalobcova námitka důvodná, protože jejím nevypořádáním nemohlo dojít k porušení povinností žalované při vydání napadeného rozhodnutí a ke zkrácení práv žalobce ve správním řízení, tudíž nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Soud dodává, že v tomto směru je žalobní námitka, že žalovaná ve vztahu k přiměřenosti rozhodnutí v napadeném rozhodnutí pouze odkázala na strany 5 a 6 prvoinstančního rozhodnutí, zcela mimoběžná, protože nic takového napadené rozhodnutí neobsahuje.
47. Soud neshledal žádný z žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

48. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly a žalovaná se práva na náhradu nákladů výslovně vzdala, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. listopadu 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

